

Geïntegreerd jaarverslag

**20
21**

VERTROUWENSCESTRUM
KINDERMISHANDELING

VLAAMS EXPERTISECENTRUM
KINDERMISHANDELING | VECK

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Missie, visie en opdrachten	5
2 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling in cijfers	7
3 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling in actie	15
5 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK in verbinding	29
6 Nupraatikerover.be, chat voor kinderen en jongeren die slachtoffer zijn van mishandeling, verwaarlozing of seksueel geweld	30
7 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK sensibiliseren en bevorderen een deskundige aanpak in Vlaanderen en Europa	35
8 De Vertrouwenscentra en het VECK pionieren met ervaringsdeskundigheid kindermishandeling via Echo-lotgenotenwerking	40
9 Over ons	41

Colofon

Geïntegreerd jaarverslag 2021 Vertrouwenscentra Kindermishandeling en Vlaams
Expertisecentrum Kindermishandeling
is een uitgave van

VECK vzw, Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling
Sainclettesquare 17, 1000 Brussel
W: <http://www.vertrouwenscentrum-kindermishandeling.be>
T: 0493 81 02 87
E: info@expertisecentrumkindermishandeling.be

Brussel, juli 2022

VU Tim Stroobants
Sainclettesquare 17, 1000 Brussel

Voorwoord

Beste lezer,

Wanneer kinderen geweld, verwaarlozing of misbruik meemaken, vinden we het vaak moeilijk om hun ervaringen te beluisteren en de effecten ervan te laten doordringen. Veel mensen hebben de neiging om weg te kijken. Kinderen kunnen niet wegstijgen.

Kindermishandeling is een onderschat, verborgen en globaal gezondheidsprobleem. Onderzoek wijst op de grote impact op de kinderen, gezinnen, omgeving en samenleving. Het is geweld dat er niet hoort te zijn.

We moeten samen durven kijken, samen engagement opnemen voor de kinderen, hun gezinnen en hulpverlening. Dit geïntegreerde jaarverslag van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK) wil daar uiting aan geven. Met dit jaarverslag leggen we voor het eerst de beschikbare informatie samen.

De samenwerking tussen de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK is sterker dan ooit. Vanuit die samenwerking streven we dagelijks naar goede regionale teamwerkingen om meldingen te ontvangen en hulp te bieden zodat kinderen in een veilige omgeving kunnen opgroeien. Het congres *Kind In Beeld* van VK Brussel dat plaatsvond in oktober 2021 naar aanleiding van hun 35-jarig bestaan toonde nog maar eens dat we een sterke praktijkbasis hebben. De Vertrouwenscentra Kindermishandeling worden veel gevraagd en geconsulteerd omwille van de aanwezige expertise, vele samenwerkingen en partnerschappen.

In 2021 werden we, samen met velen, extra uitgedaagd door Covid-19 en de bijhorende maatregelen. Kinderen en jongeren moesten extra flexibel zijn en stonden er vaker alleen voor. Spanningen in gezinnen en de incidentie rond kindermishandeling namen vermoedelijk toe. Leerkrachten, jeugdwerkers, zorg- en hulpverleners en anderen konden tegelijkertijd minder in contact treden met hen. We beschouwen het als een goede zaak dat er in 2021 meer meldingen toekwamen bij de Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

In 2021 werden 7.535 meldingen ontvangen, een stijging met 5% tegenover 2020, en dit over 10.070 kinderen en jongeren. Hiermee hebben we voor het eerst meer dan 10.000 kinderen in Vlaanderen en Brussel bereikt. De meldingen gaan vooral over emotionele mishandeling of verwaarlozing (36%), lichamelijke mishandeling of verwaarlozing (28%), seksueel misbruik (17%) en algemene risicosituatie (15%). De meeste meldingen kwamen vanuit de opvang, schoolse en buitenschoolse voorzieningen (28%), gezondheidszorg (24%), nabije omgeving van de kinderen (14%) en welzijnsorganisaties (14%).

In een minderheid van de meldingen ging het om vragen naar een onderzoek maatschappelijke noodzaak (10%) door hulpverleners of parket waarbij de samenwerking tussen de hulpverlening en het gezin ernstig onder druk staat. In 70% van die onderzoeken kon er via hulpverlening nog een traject worden afgelegd en in 30% werd een melding bij het parket gemaakt met vraag naar bescherming van het kind door een jeugdrechter.

De chat Nupraatikerover.be van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling bleef ook in 2021 verder groeien. De chat ontving 574 nieuwe oproepen, een stijging van 28% tegenover 2020.

Die stijgingen hebben de werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling stevig onder druk gezet. Het bieden van hulp werd complexer door de Covid-19-maatregelen en het opstarten van intensievere hulp werd moeilijker door wachtlijsten binnen jeugdhulp. De werkdruk nam de voorbije jaren zienderogen toe, in alle kernopdrachten, in elke regio en voor elke functie in de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. De dienstverlening kreunde onder de toenemende complexiteit in dossiers, onder de ernst van het geweld en de onveiligheid binnen gezinnen. Werken onder een crisisregime zorgde voor mentale, emotionele en fysieke stress bij onze medewerkers. Het versterken van de teamwerkingen en het omgaan met werkdruk blijft een permanente uitdaging die meer prioriteit noodzaakt.

Desondanks kunnen we ook in 2021 terugblikken op een dynamisch jaar waarin er vanuit samenwerking het voortouw werd genomen in Vlaanderen en Brussel voor de goede aanpak van kindermishandeling. De voorbeelden in dit jaarverslag zijn legio: alle medewerkers van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling verdiepten zich in een traumasensitieve aanpak, de hulp bij hoogconflictueus ouderschap na echtscheiding werd verder ontwikkeld, er was het pionierswerk in de hulp bij prenatale kwetsbare situaties, de ontwikkeling en ingebruikname van een nieuw registratiesysteem, de vele partnerschappen met o.a. Hulplijn 1712, netwerken GGZ, Zorgcentra na Seksueel Geweld en ketenaanpak Intrafamiliaal Geweld, en nog veel meer.

We pionierden ook met ervaringsdeskundigheid rond kindermishandeling in Vlaanderen. Echo-lotgenotenwerking startte met een wekelijks online groepsaanbod voor lotgenoten en met fysiek aanbod in Antwerpen. Echo-lotgenotenwerking slaagde erin om de ervaring van overlevers van kindermishandeling in te zetten voor de versterking van hulpverlening en sensibilisering rond het thema in Vlaanderen. Met de uitbouw van Echo-lotgenotenwerking maakten we van ervaringsdeskundigheid een prioriteit en een fundamenteel onderdeel van wat we expertise noemen.

De ondersteuning van vele organisaties en het opbouwen van expertise in Vlaanderen en Brussel werd ook stevig kracht bijgezet in 2021 via de vele projectwerkingen. De Kindreflex werd verder uitgerold in de geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen, CAW's, ziekenhuizen en Vlaamse Justitiehuisen. Via opleidingen werden met de Kindreflex meer dan 1.700 medewerkers ondersteund in het in beeld brengen van kinderen, spreken over ouderschap, detecteren van kindermishandeling en herstellen van de veiligheid. Daarnaast werden onder meer projecten met het jeugdwerk, kinderopvang en onderwijs opgestart en verder gezet.

Ten slotte, een bijzonder woord van dank aan alle medewerkers en vrijwilligers van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK die ondanks Covid-19, werkdruk en moeilijke problematieken het beste van zichzelf blijven geven.

**Kristof Desair, Joy Eeman, Tessa Neri, Tim Stroobants,
Erik Van Dooren, Katrien Van Loon en Maarten Verherstraeten**

**Namens de Vertrouwenscentra Kindermishandeling
en het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling**

1 Missie, visie en opdrachten

1.1 Missie van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK

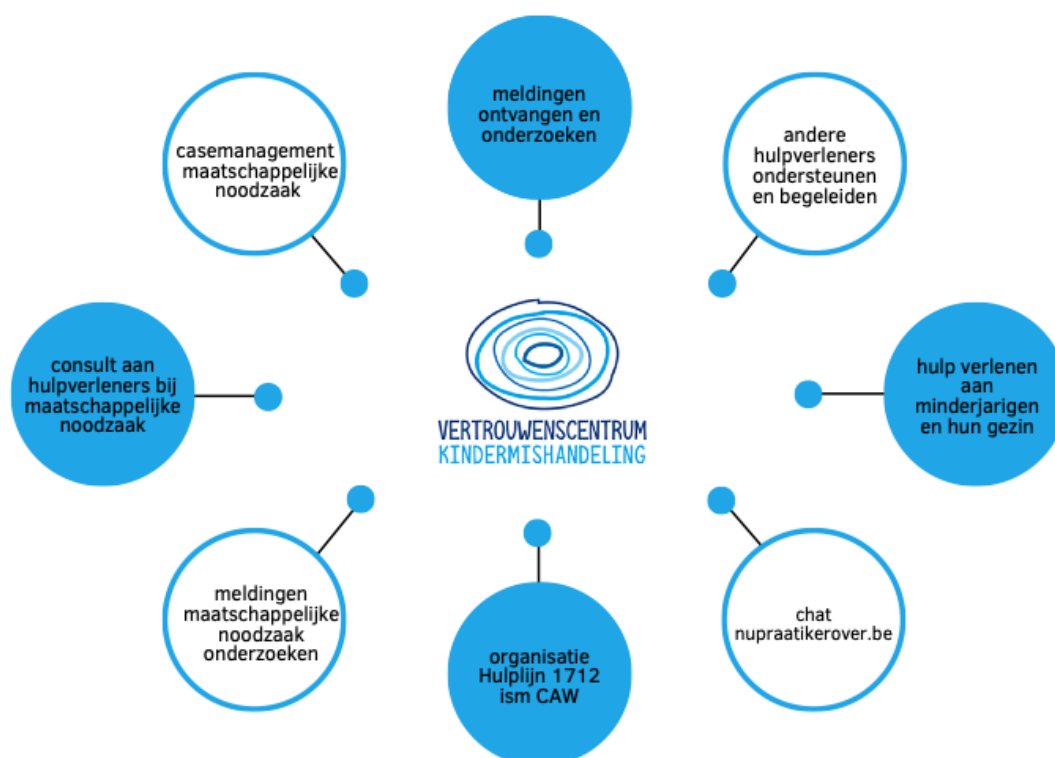
De Vertrouwenscentra en het VECK hebben in het kader van het thema kindermishandeling de volgende missie:

- het detecteren van situaties van kindermishandeling
- het stoppen van de kindermishandeling en het installeren van veiligheid voor de betrokken minderjarigen
- het voorkomen van herhaling van de kindermishandeling voor de betrokken minderjarigen
- het nastreven van individueel en relationeel herstel voor de betrokken minderjarigen
- ten aanzien van kindermishandeling in de samenleving:
 - de effectieve sensibilisering van de samenleving voor de problematiek van kindermishandeling in Vlaanderen en Brussel
 - de opbouw en de verspreiding van kennis en deskundigheid over kindermishandeling en de aanpak van kindermishandeling in Vlaanderen en Brussel

De Vertrouwenscentra werken hiervoor:

- laagdrempelig
- aanklappend
- systemisch / multidisciplinair / meersporenbeleid
- integraal / gecoördineerd / geregisseerd

1.2 Opdrachten van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling

1.3 Opdrachten van het VECK

2 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling in cijfers

2.1 Aantal meldingen bij de Vertrouwenscentra Kindermishandeling

In 2021 ontvingen de Vertrouwenscentra Kindermishandeling 7.535 meldingen, een stijging met 5% tegenover 2020 en 11% op vijf jaar. De meeste meldingen kwamen terecht in de reguliere werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling (82%). 10% van de meldingen betrof een vraag naar onderzoek maatschappelijke noodzaak en 8% een oproep bij Nupraatikerover.be.

2.1.1 Aantal unieke meldingen in een jaar (2017-2021)

Jaar	Aantal
2017	6.790
2018	6.769
2019	7.028
2020	7.164
2021	7.535

2.1.2 Aantal unieke meldingen in een jaar (2017-2021) per VK

Jaar	ANT	BRU	LIM	OVL	VBR	WVL	Totaal
2017	2.044	678	799	1.201	1.113	955	6.790
2018	1.900	755	863	1.164	1.107	980	6.769
2019	1.904	920	895	1.332	1.039	938	7.028
2020	1.915	1.032	799	1.401	1.158	859	7.164
2021	1.963	1.239	860	1.377	1.303	793	7.535

2.1.3 Aantal unieke meldingen in een jaar per VK en per type

Type	ANT	BRU	LIM	OVL	VBR	WVL	Totaal
VK-regulier	1.811 (92%)	576 (46%)	700 (81%)	1.166 (85%)	1.175 (90%)	720 (91%)	6.148 (82%)
MaNo onderzoek	152 (8%)	65 (5%)	160 (19%)	211 (15%)	128 (10%)	73 (9%)	789 (10%)
NPiE	0	604 (49%)	0	0	0	0	604 (8%)
Totaal	1.963 (100%)	1.239 (100%)	860 (100%)	1.377 (100%)	1.303 (100%)	793 (100%)	7.535 (100%)

2.2 Aangemelde kinderen bij de Vertrouwenscentrum Kindermishandeling

In 2021 werden 10.070 kinderen bereikt met de meldingen. Hiermee bereikten de Vertrouwenscentra Kindermishandeling voor het eerst meer dan 10.000 kinderen.

Er werden iets meer meisjes (56%) dan jongens (44%) bereikt. De leeftijd van kinderen varieert van -9 maand tot jongvolwassenheid.

2.2.1 Aantal unieke kinderen per melding in een jaar (2017-2021) per VK

Jaar	ANT	VBR	BRU	LIM	OVL	WVL	Totaal
2017	2.675	1.617	871	1.069	1.553	1.328	9.056
2018	2.562	1.592	1.006	1.077	1.413	1.388	8.979
2019	2.640	1.522	1.169	1.109	1.588	1.314	9.290
2020	2.718	1.817	1.284	1.048	1.753	1.167	9.722
2021	2.744	1.979	1.486	1.117	1.692	1.082	10.070

2.2.2 Incidentie aantal gemelde minderjarigen (-18) per 10.000 per provincie

Regio	2017	2018	2019	2020	2021
VBR	67,8	68,5	64,7	75,3	80,8
ANTW	70,3	67,7	70	71	71,7
LIM	65,4	65,3	66,1	62,4	67,7
OVL	52,7	47,6	54,5	59,8	58
WVL	60,5	63,3	60	54,5	49,1
Vlaams Gewest	63,5	62,2	63,3	65,4	65,9

2.2.3 Aantal unieke kinderen bij meldingen per geslacht

Aantallen	Man	Vrouw	X/Y	Onbekend	Totaal
Totaal	3.880	4.980	10	1.200	10.070

2.2.4 Aantal unieke kinderen per leeftijd per VK

Leeftijd	ANT	BRU	LIM	OVL	VBR	WVL	Totaal
Prenataal	16 (1%)	9 (1%)	3 (0%)	20 (1%)	16 (1%)	14 (1%)	78 (1%)
0-2j	346 (13%)	121 (8%)	132 (12%)	352 (21%)	250 (13%)	196 (18%)	1.386 (14%)
3-5j	346 (13%)	161 (11%)	178 (16%)	231 (14%)	273 (14%)	210 (19%)	1.388 (14%)
6-8j	482 (18%)	182 (12%)	207 (19%)	274 (16%)	336 (17%)	176 (16%)	1.654 (16%)
9-11j	567 (21%)	157 (11%)	199 (18%)	259 (15%)	349 (18%)	163 (15%)	1.688 (17%)
12-14j	472 (17%)	340 (23%)	213 (19%)	298 (18%)	384 (19%)	142 (13%)	1.837 (18%)
15-17j	348 (13%)	269 (18%)	127 (11%)	193 (11%)	249 (13%)	131 (12%)	1.307 (13%)
18+	86 (3%)	207 (14%)	40 (4%)	26 (2%)	104 (5%)	31 (3%)	491 (2%)
Onbekend	81 (3%)	40 (3%)	18 (2%)	39 (2%)	18 (1%)	19 (2%)	215 (2%)
Totaal	2.744 (100%)	1.486 (100%)	1.117 (100%)	1.692 (100%)	1.979 (100%)	1.082 (100%)	10.070 (100%)

2.3 Aangemelde problematieken bij de Vertrouwenscentra Kindermishandeling

De meldingen gaan vooral over emotionele mishandeling of verwaarlozing (36%), lichamelijke mishandeling of verwaarlozing (28%), seksueel misbruik (17%) en algemene risicosituatie (15%). Ten opzichte van 2020 valt een stijging van 3% van de meldingen over seksueel misbruik op.

2.3.1 Belangrijkste gemelde problematiek kindermishandeling (hoofdcategorie) per kind en per melding

Problematiek	ANT	BRU	LIM	OVL	VBR	WVL	Totaal
Lichamelijke verwaarlozing of mishandeling	871	438	283	428	562	308	2.890
Emotionele verwaarlozing of mishandeling	892	458	558	614	884	270	3.676
Seksueel misbruik	556	316	201	238	248	193	1.752
Risicosituatie/verwerking/ onduidelijke problematiek	320	249	84	327	311	186	1.477
Grensoverschrijdend gedrag door de minderjarige zelf	153	36	33	50	63	27	362
Niet ingevuld	26	22	46	76	23	131	324
Totaal	2.818	1.519	1.205	1.733	2.091	1.115	10.481

2.3.2 Belangrijkste gemelde problematiek kindermishandeling per kind en per melding (2019-2021)

Problematiek	2019	2020	2021
Meldingen over mishandeling of verwaarlozing	Aantal	Aantal	Aantal
Lichamelijke mishandeling of verwaarlozing	2.877 (28,9%)	2.988 (28,8%)	2.870 (28,3%)
Emotionele mishandeling of verwaarlozing	3.284 (33,0%)	3.741 (36,1%)	3.633 (35,8%)
Seksueel misbruik	1.453 (14,6%)	1.368 (13,2%)	1.747 (17,2%)
Risicosituatie/verwerking/onduidelijke problematiek	1.660 (16,7%)	1.705 (16,4%)	1.469 (14,5%)
Grensoverschrijdend gedrag door minderjarigen	5.90 (5,9%)	472 (4,6%)	362 (3,6%)
Niet ingevuld	79 (0,8%)	97 (0,9%)	324 (3,2%)
Totaal	9.943 (100%)	10.371 (100%)	10.481 (100%)

2.4 Melders bij de Vertrouwenscentra Kindermishandeling

In 2021 kwamen de meeste meldingen vanuit de opvang, schoolse en buitenschoolse voorzieningen (28%), gezondheidszorg (24%), nabije omgeving van de kinderen (14%) en welzijnsorganisaties (14%).

2.4.1 Aantal opgestarte meldingen per melder (hoofdcategorie) in 2021

Melders	VK-regulier	MaNo Onderzoek	NPIE	Totaal
Hulplijn 1712	306	1	0	307
Ketenaanpak intrafamiliaal geweld	18	2	0	20
Gezondheidszorg	1.645	68	0	1.713
Politionele en justitiële instanties	116	450	1	566
Jeugdhulp opgroeien	472	16	0	488
Welzijnsorganisaties	820	160	0	979
Schoolgerelateerde voorzieningen	1.937	76	3	2.016
Primaire omgeving van het kind	426	1	597	1.022
Onbekend	55	0	0	55
Niet ingevuld	353	15	3	369
Totaal	6.148	789	604	7.535

2.4.2 Aantal meldingen per melder per jaar (2017-2021)

Melders	2017	2018	2019	2020	2021
Primaire omgeving	11,3%	12%	12%	12,6%	14,3%
Opvang, schoolse en buitenschoolse voorziening	26,3%	26,5%	25,9%	25,3%	28,1%
Gezondheidszorg	23%	23,5%	25,1%	25,2%	23,9%
Welzijnsorganisaties	15,9%	15,2%	14,3%	13,5%	13,7%
Jeugdhulp, Opgroeien (ex-Jongerenwelzijn)	7,6%	7,8%	8,1%	7,5%	6,8%
Hulplijn Geweld, Misbruik en Kindermishandeling (1712)	7,6%	6,2%	6,2%	7,2%	4,3%
Politie en justitiële instanties	6,9%	7,8%	7,4%	7,9%	7,9%
Ketenaanpak	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%
Onbekend	0,9%	0,8%	0,7%	0,5%	0,8%
Totaal	100% (N = 6.552)	100% (N=6.543)	100% (N=6.743)	100% (N=6.866)	100% (N=7.535)

*percentages 2021 berekend zonder de niet ingevulden

2.5 Maatschappelijke noodzaak en uitkomst

Bij een minderheid van de meldingen ging het om vragen naar een onderzoek maatschappelijke noodzaak (n= 1.357; 10%) door hulpverleners of parket waarbij de samenwerking tussen de hulpverlening en het gezin ernstig onder druk staat. In 70% van die onderzoeken kon er via hulpverlening nog een traject worden afgelegd en in 30% werd een melding bij het parket gemaakt met vraag naar bescherming van het kind door een jeugdrechter.

2.5.1 Aantal MaNo-onderzoeken per resultaat onderzoek/gevolggeving

Gevolggeving	ANT	BRU	LIM	OVL	VBR	WVL	Totaal
Casemanagement	135	31	224	161	109	63	723
Melding aan parket	102	59	27	107	34	31	360
Geen maatschappelijke noodzaak	15	7	17	66	20	8	133
Onderzoek lopende	28	9	8	28	57	11	141
Totaal	280	106	276	362	220	113	1.357

3 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling in actie

3.1 Traumasensitief werken is een speerpunt

Vroeg of laat maakt iedereen moeilijke gebeurtenissen mee. Soms zijn die ervaringen zo heftig dat ze traumasporen achterlaten. We spreken over complex trauma wanneer de confrontatie met chronische en/of meervoudige traumatisering in de vroege ontwikkeling plaatsvond en zowel langdurig als interpersoonlijk van aard is. Elke medewerker van een Vertrouwenscentrum wordt in zijn klinisch werk dagelijks geconfronteerd met complex trauma. Die problematiek is nauw verbonden met het thema kindermishandeling.

In 2021 bundelden de zes Vertrouwenscentra en het VECK verder de krachten in de Werkgroep Traumasensitief Werken.

**De doelstelling was dat alle medewerkers zich verdiepten
in een traumasensitieve aanpak/houding.**

In 2021 heeft de werkgroep zowel Vlaamse als provinciale vormingsdagen georganiseerd, en dat op maat van de noden van elk VK-team en zijn partners. De werkgroep heeft materiaal ontwikkeld dat in het diagnostisch proces en het begeleidingswerk in het VK wordt ingezet.

In samenwerking met de Werkgroep Vorming (zie pagina 18) werd de jaarlijkse VK-dag voor alle medewerkers aan dat thema gewijd. 107 medewerkers namen deel aan die studiedag.

Programma jaarlijkse VK-dag

- **Echo-lotgenotenwerking**
Anna Defossez en Melissa Verbeek, ervaringsdeskundigen
- **Complex trauma en neurobiologie: waar steunen we nu op?**
Em. Prof. Dr. Peter Adriaenssens
- **Van kwetsuur naar litteken: geduld, hoop en koesteren van verlangen**
Prof. Dr. Nicole Vliegen
- **Hoe krijg je die traumasensitieve bril verkocht?**
Dr. Eva Kestens

Ten slotte werkte de werkgroep mee aan wetenschappelijk onderzoek zoals *ECLIPS*, het Europees onderzoek uitgevoerd door UCLL dat zich richt op de ontwikkeling van visie en handvatten rond traumasensitief handelen in de kinderopvang.

Praktijk in de kijker: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Antwerpen

In navolging van hun tweedaags congres *Ik zie, ik zie wat jij niet ziet. Kinderen getuigen van partnergeweld* in 2019 werkte het Vertrouwenscentrum Antwerpen verder aan de interne implementatie en externe vorming van traumasensitief werken.

Realisaties:

- Organisatie van interne studie- en visiedagen
- Uitgewerkt vormingsaanbod voor hulpverleners in samenwerking met PANGG 0-18
- Opstart van een oudergroep die vier keer per jaar wordt georganiseerd wordt over de volledige provincie Antwerpen in samenwerking met CGG De Pont

3.2 Versterken van expertise van medewerkers

De Werkgroep Vorming van de zes Vertrouwenscentra nam samen met het VECK meerdere initiatieven om alle VK-medewerkers mee te nemen in het versterken van de hulpverlening. De vormingscel zette nadrukkelijk in op:

- Traumasensitief werken (zie 3.1)
- Hoogconflictueus ouderschap
- Vorming van nieuwe medewerkers

De werkgroep organiseerde een intern vormingsaanbod rond de aanpak van hoogconflictueus ouderschap. Tijdens een verdiepingsdag werden de methodieken van de Vertrouwenscentra toegelicht en uitgewisseld tussen zo'n dertig VK-medewerkers uit de zes Vertrouwenscentra. Hiermee werd ingespeeld op een complexe problematiek die veel inspanning vraagt in de hulpverlening. Vanuit de uitwisseling werd over de regio's afgestemd, werd de aanpak verder onderbouwd en versterkt en werden noden voor de toekomst gedetecteerd.

Praktijk in de kijker: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Vlaams-Brabant

Vanuit het Vertrouwenscentrum Vlaams-Brabant hebben we een methodiek uitgewerkt voor de aanpak van hoogconflictueus ouderschap (HCO), en dat binnen het kader van een onderzoek maatschappelijke noodzaak. Die aanpak probeert een antwoord te bieden op situaties waarvoor het reguliere hulpaanbod met bemiddeling en opvoedingsondersteuning is uitgeput. Het gaat over ouders die zo opgeslorpt zijn door de strijd dat ze niet meer tegemoet kunnen komen aan de noden van hun kinderen. Daarom benoemen we dat ook expliciet als een vorm van emotionele kindermishandeling.

We verenigen ouders, die vastzitten in HCO na scheiding, in oudergroepen. Er zijn in totaal twee introductiesessies, drie verdiepende sessies en één terugkomsessie met een netwerkfiguur. Vanuit de HCO-visie met focus op parallel solo-ouderschap verdelen we één ouderpaar over twee oudergroepen, waarbij ex-partners niet samenzitten. De verschillende sessies verlopen via een vast patroon en onder duidelijke leiding van VK-hulpverleners. We voorzien een afgebakend kader en werken met uiteenlopende methodieken, in functie van de gerichte doelen per sessie.

We bieden de groepswerking nu al enkele jaren aan en merken bij het merendeel van de gezinnen een verbetering in de mate van conflict en signaalgedrag bij de kinderen.

In 2021 werden de provinciale voordrachten voor studenten over de werking van de Vertrouwenscentra geherstructureerd. Er kon minstens één online toelichting per maand doorgaan. Tijdens die momenten gingen we in op de problematiek van kindermishandeling en verontrusting en de visie en concrete werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. De data op de website van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

Ten slotte werd het vormingsaanbod voor nieuwe VK-medewerkers geactualiseerd ter voorbereiding van het zevendaags traject dat ze in 2022 zullen volgen.

Praktijk in de kijker: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen

Er werd een supervisie voor medewerkers opgestart vanuit de samenwerking tussen beide organisaties: enkele externe supervisoren ondersteunen collega's in de werking door dossiers op inhoudelijk vlak in kleine groep te bespreken.

3.3 Samen bouwen aan de dagelijkse werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling

De hulpverlening en werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling vraagt een continue investering. Er werden meerdere initiatieven genomen via project- en werkgroepen, samengesteld vanuit de zes VK's en het VECK.

3.3.1 Ontwikkeling van een nieuw dossierbeheersysteem VK e-dossier en de Werkgroep Registratie

In 2021 werd een volledig nieuw elektronisch dossierbeheersysteem ontwikkeld en in gebruik genomen voor de hulpverlenende werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, Nupraatikerover.be en de Hulplijn 1712. Daarvoor ontving het VECK een projectsubsidie van het Agentschap Opgroeien. Er werd een samenwerking opgezet met PricewaterhouseCoopers voor de ontwikkeling en het beheer van het systeem en een overeenkomst afgesloten met Salesforce voor de licenties voor het gebruik van het systeem.

Het nieuw elektronische systeem voor dossieropvolging heeft twee belangrijke doelstellingen:

1. Dossieropvolging: aanleggen en bijhouden van een (elektronisch) dossier in functie van de kwaliteitsvolle opvolging van de hulpverleningstrajecten op basis van hun missie en visie
2. Rapportage: informatie aanreiken voor het opvolgen van de werking op teamniveau, organisatieniveau, sectorniveau en beleidsniveau

Voor de ontwikkeling en ingebruikname van het nieuwe systeem werd een projectteam samengesteld vanuit de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, Nupraatikerover.be, Hulplijn 1712, het Agentschap Opgroeien en het VECK. Er werd eveneens een klankbordgroep samengesteld vanuit de werkgroep registratie en het Agentschap Opgroeien. Daarnaast vond de nodige afstemming plaats met de stuurgroep 1712, de directies van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het Agentschap Opgroeien.

Realisaties:

- Ontwikkelen, testen en in gebruik nemen van het registratiesysteem en mogelijkheden voor rapportage
- Migratie van dossiers uit het oude systeem naar het nieuwe systeem
- Beveiliging van het nieuwe systeem volgens de geldende GDPR-normen
- Uitwerken van een divers en duurzaam opleidingsaanbod voor VK-medewerkers

3.3.2 Werkgroep Participatie

De Werkgroep Participatie is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK. In een eerste fase klaarde de werkgroep uit wat participatie concreet betekent in de werking van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling. Ze werkten een visietekst uit

die een leidraad biedt om het engagement waar te maken met concrete acties. De werkgroep evolueerde naar een 'lerend netwerk' rond participatie.

Realisaties:

- Verfijnen van de visietekst op participatie in de werking van de VK's
- Positionering van de Werkgroep Participatie als een 'lerend netwerk' voor de VK's
- Uitwerken van de kennisbank participatie: overzichtelijke structuur van werkmap met onderzoek, opleidingen, achtergrondinfo, uitgewerkte projecten
- Samenwerking met Echo-lotgenotenwerking en op punt stellen werkgroep
- Kennismaking met de werking van Cachet

Praktijk in de kijker: Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Limburg

Oudervertegenwoordigers (vanuit ouderparticipatie Limburg) hebben de nieuwbouw bezocht om kritisch te kijken naar de cliëntvriendelijkheid van de ontvangst, de inrichting van de lokalen, de bereikbaarheid van het gebouw, te luisteren naar wat cliënten (kinderen/ jongeren en hun ouders) nodig hebben om op een goede manier het gesprek in te gaan. Het VK ging aan de slag met de tips van de ouders.

3.3.3 Werkgroep Vertrouwensartsen

De zes vertrouwensartsen kwamen regelmatig samen voor het bespreken van relevante informatie, samenwerkingen en intervisie rond complexe medische casussen. De samenwerking met de nieuwe Zorgcentra na Seksueel Geweld werd er uitgezet. Sinds midden 2021 zijn de artsen begonnen aan de voorbereiding van het medische congres *Alert voor sporen van kindermishandeling*, dat zal doorgaan in oktober 2022.

3.3.4 Werkgroep GDPR en Informatieveiligheid

In een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling werken we dagelijks met zeer gevoelige gegevens. Onze cliënten nemen ons in vertrouwen. Het is dan ook hun recht en onze plicht om op correcte wijze met die gegevens om te gaan.

In 2021 gingen we een samenwerking aan met Cranium voor de uitbouw van het informatieveiligheidsbeleid van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK. Jill Goeman werd aangesteld als DPO voor de sector en trekker van de Werkgroep. In 2021 werkten we aan:

- Privacyverklaring van Nupraatikerover.be en van de VK's
- GDPR-compliant maken nieuwe e-dossier (o.a. opstellen verwerkersovereenkomst, voorbereiden migratie van dossiers ...)
- Sensibilisatie van de collega's
- Verwerkingsregister

- Lessons learned uit klachtenbehandeling en dossierinzages door cliënten

3.3.5 Werkgroep Kwaliteit

Vertegenwoordigers van de zes Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK hebben de kwaliteitswerking verder uitgewerkt en bewaakt.

Realisaties:

- Klantgerichte brieven voor de cliënten van de VK's
 - o Sessie met Wablief: advies voor het herwerken van de brieven
 - o Verwerken brieven op basis van advies Wablief – consensus voor alle VK's en goedkeuring door de directies
- Analyse van de noden aan rapportage en visie voor verantwoorde rapportage over de werking van de VK's
- Uitwerken van de aanpak voor zelfevaluatie van de werking van de Vertrouwenscentra
- Actualiseren van bestaande procedures, waaronder het op punt stellen van de procedure voor het afsluiten van dossiers

3.3.6 Werkgroep Website en Communicatie

Vertegenwoordigers van de zes Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK hebben de Werkgroep Website heropgestart en omgedoopt tot de Werkgroep Website en Communicatie.

De website www.vertrouwenscentra-kindermishandeling.be werd opgefrist en overgeheveld naar een nieuwe omgeving. We gingen een samenwerking aan met Mailbox bvba, die in sponsoring voor hun opdrachten voorzagen.

In 2021 bezochten in totaal 59.157 gebruikers de website. De bezoekers bezochten in totaal 84.664 keer de website, met een totaal van 218.367 paginaweergaven of gemiddeld 2,58 pagina's per sessie.

3.3.7 Beleidsopvolging en directieoverleg Vertrouwenscentra en VECK

Voor de goede gezamenlijke organisatie van de Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK vond wekelijks een directieoverleg plaats. Dat directieoverleg behandelt actuele kwesties die de hele sector aanbelangen, de opvolging van lopende initiatieven en de strategische keuzes op basis van het beleidsplan van het VECK.

In 2021 ging bijzondere aandacht naar:

- Omgang met Covid-19-maatregelen
- Hanteren van werkdruk in de Vertrouwenscentra Kindermishandeling
- Ontwikkeling en opstart van het nieuw registratiesysteem
- Geactualiseerde visienota voor de werking van de VK's en het VECK, dialoog met alle medewerkers erover en afstemming met het Agentschap Opgroeien

- Uitwerken van een toekomstvisie voor de uitbouw van een opleidingscentrum in het VECK
- Opvolging verschillende beleidsdossiers, waaronder hoorzittingen in het Vlaams Parlement en Federale Kamer, samenwerking met Zorgcentra na Seksueel Geweld, onderzoek naar nieuwe Centra voor Intrafamiliaal Geweld, opstart Platform Kindermishandeling en samenwerking met het Agentschap Opgroeien rond handavingsdossiers in de kinderopvang

3.4 Congres *Kind in Beeld* ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van VK Brussel

kindermishandeling.

Op 15 oktober 2021 organiseerde het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel een bijzonder congres ter gelegenheid van hun 35ste verjaardag.

Kind in beeld zette aan tot nadenken en interactie over de aanpak en onze kijk op hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen die het geweld overleefden. Er werd vanuit praktijk, samenwerking en wetenschap getoetst wat goed en wat minder goed werkt.

Vanuit het beluisteren van overlevers werd stilgestaan bij het oppikken van signalen van verholde pijn. Via creatieve manieren werd het onderliggend leed en herstel in beeld gebracht.

Ignas Devisch, filosoof en ethicus, stond kritisch stil bij onze verontwaardiging rond

4. Hulp bij kindermishandeling in de prenatale periode

Interview met Astrid Du Four, maatschappelijk assistente in het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Vlaams-Brabant

Jaarlijks krijgt een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling ongeveer 70 meldingen over kindermishandeling in de prenatale periode. Het gaat om situaties zoals drugs- en alcoholmisbruik, partnergeweld, een ongezonde of risicovolle levensstijl ... Ze houden ernstige risico's in voor het ongeboren kind.

Astrid, wat is jouw rol in het VK?

“Elke medewerker doet de hulpverleningsopdrachten die tot het standaardtakenpakket van een VK behoren. Daarnaast hebben we onze eigen projecten of werkgroepen. Zo focus ik mij op de Hulplijn 1712 en op ketenaanpak IFG van Halle-Vilvoorde, dat gaat vooral over partnergeweld. Verder ben ik verantwoordelijk voor PONDO, het Perinataal OndersteuningsNetwerk voor Druggebruikende Ouders. Dat project, specifiek in de regio Leuven, hebben we vanuit het VK opgestart samen met de drugshulpverlening; MaPa Yyneco Connect – Msoc Vlaams-Brabant, Parel (een afdeling in UZ Leuven gericht op kwetsbare zwangerschappen), het CKG De Schommel en Kind en Gezin. Met dat team komen we maandelijks samen om te overleggen over zwangere mama's die drugsgebruiker zijn of zijn geweest of therapie volgen. Onlangs heeft de Vlaamse overheid besloten om het project over heel Vlaanderen uit te rollen, dus nu zijn we bezig om de werking ook in andere provincies op poten te zetten.”

Door PONDO maken we meteen de brug naar hulp bij kindermishandeling in zwangerschappen. Komen jullie vaak in contact met onveilige situaties tijdens de prenatale periode?

“Vaak is een groot woord. We krijgen ermee te maken, vandaag had ik zelfs nog een aanmelding, maar ze vormen niet de grootste groep.”

Toch groot genoeg om met PONDO te starten?

“Dat project is gestart op vraag van drugshulpverlening. Zij zagen zwangere cliënten die drugs gebruikten en maakten zich daarover zorgen, terwijl ze vastzaten in hun rol omdat ze hulpverlening voor volwassenen bieden. Ze twijfelden over hun aanpak naar hun cliënten en hadden schrik: als we te hard zijn, dan zijn we hen kwijt. Maar de zorg voor de ongeboren kinderen was ook heel groot. En daarin zochten ze een balans.

Hoe praat je over een ongeboren kind dat nog geen rechten heeft? Dat is namelijk het grote probleem met kwetsbaar ouderschap. In België heeft een ongeboren kind nog geen rechten. Er bestaat geen statuut of wettelijk kader. Daarom kan je niets verplichten of officieel opleggen vanuit de hulpverlening, want het kind bestaat als het ware niet tot het geboren is. Na de geboorte krijgt het een rechtsidentiteit, vanaf dan kan je aan de slag met beschermingsmaatregelen.

Door PONDO ontwikkelden we een kader, waardoor we kwetsbare ouders toch richting een hulpverleningstraject brengen, ondanks het gebrek aan een wettelijk statuut. Het is zo belangrijk dat we kwetsbare ouders opvolgen, dat we hen zorg bieden en dat we een netwerk rond hen kunnen bouwen. Dat we er voor zorgen dat de baby in een zo veilig mogelijk situatie op de wereld kan komen. En, als het kan, dat moeder en kind samen kunnen blijven.”

Elke vorm van kwetsbaar ouderschap

Welke onveilige situaties zien jullie?

“Het gaat over elke vorm van kwetsbaar ouderschap. Denk aan ouders met een mentale beperking of met psychiatrische problemen. Ouders met een verslavingsproblematiek voor alcohol, drugs en/of medicatie. Ouders die in gewelddadige situatie leven, partnergeweld is ook een vorm van kwetsbaar ouderschap, want we weten dat te veel stress nefast is voor de foetus.”

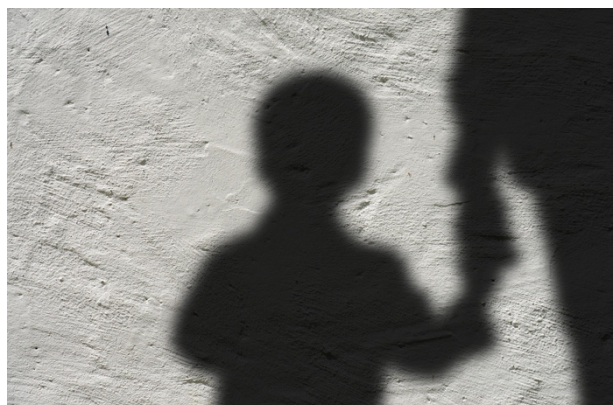
“We hebben de kwetsbare ouders in het vizier, waardoor we hen beter kunnen opvolgen.”

Hoe komen kwetsbare ouders bij jullie terecht?

“Het VK is geen eerstelijnsdienst, dus ouders kunnen niet zomaar bij ons binnenwandelen. We krijgen meldingen van hulpverleners en mensen die op een professionele manier betrokken zijn bij kinderen, jongeren en dus ook zwangerschappen en baby's. Concreet gaat het over Kind en Gezin, huisartsen, gynaecologen en de sociale dienst van het ziekenhuis. Soms zijn het begeleiders. In sommige gezinnen worden bijvoorbeeld kinderen begeleid door een thuisbegeleidingsdienst en als mama zwanger blijkt te zijn, dan kan de begeleider dat melden. En, specifiek voor PONDO, via de drugshulpverlening of het ziekenhuis. Daarnaast krijgen we meldingen via de Hulplijn 1712. Daar kunnen burgers situaties melden, en dan maken wij vanuit het VK een inschatting om daarmee aan de slag te gaan.”

Met welke partners werken jullie samen?

“Vooraf met de sociale dienst van het ziekenhuis. Daar zien we veel: de bevalling, de gynaecoloog, de opvolging, de zorg die niet goed lukt ... Kind en Gezin is ook een belangrijke partner. In PONDO is dat natuurlijk de drugshulpverlening. Soms zijn dat andere partners, dat hangt af van de gezinssituatie. Bij ouders met een mentale beperking is dat bijvoorbeeld de begeleider of een thuisbegeleidingsdienst.”

Kunnen jullie een betekenisvol verschil maken in prenatale situaties?

“Ik hoop dat, en ik ga daar ook van uit. Ik ben al een aantal jaar met PONDO bezig en nee, het is helaas geen perfect verhaal. Die zijn in de minderheid. Maar wat we wel kunnen garanderen is: we hebben de kwetsbare ouders in het vizier, waardoor we hen beter kunnen opvolgen. Zo kunnen we bijvoorbeeld hun fysieke gezondheid en alles rond het medische

luik beter opmerken en opvolgen. En daardoor weten we dan weer welke hulpverlening we kunnen inzetten. Maar we kunnen ook het mentale aspect rond ouderschap opvolgen. We kunnen met hen praten over waarom we ons zorgen maken.

Specifiek rond drugs en alcohol maken we een verschil omdat we ouders van dichtbij opvolgen en dus ook weten of ze iets hebben genomen, in welke fase en in welke hoeveelheid. Daarop kunnen we anticiperen. Natuurlijk willen we vermijden dat ouders middelen nemen, maar als ze dat toch hebben gedaan, weten we dat en kunnen we de baby beter opvolgen. Neonatologen kunnen bijvoorbeeld de effecten van het middelengebruik bij een baby onderzoeken.

Als we niks doen en de baby wordt geboren en we kunnen dan pas met hulpverlening beginnen... Of erger, als we het niet weten en die kinderen pas jaren later bij ons terechtkomen als er al iets fout gelopen is..."

Verschillende domeinen

Welke hulpverlening kunnen jullie inzetten?

"We zetten in op verschillende domeinen. Heb je een job? Heb je budget voor een uitzet? Is er iemand die tijdens de bevalling naast jouw bed staat? Wie komt er langs in het ziekenhuis? Heb je nood aan een opname? Moet je naar een psychiater? Hoe zorgen we ervoor dat je stabiel blijft? Moeten we jouw medicatie afstemmen op je zwangerschap? Waar woon je? Heb je een dak boven je hoofd? Moeten we een OCMW inschakelen? Is begeleid wonen nodig? Zet je de stap naar een CGG? Welke hulpverlening is er nodig eens de baby er is? Het is allesomvattend. Op elk aspect proberen we maximaal in te zetten. We doen er alles aan om te zorgen dat de leefsituatie zo stabiel mogelijk is als de baby wordt geboren. Dat lukt niet altijd, maar we proberen het."

Bieden jullie na de geboorte ook hulp?

"Niet vanuit PONDO, wel vanuit het VK. Als dat nodig is tenminste. Vanuit het VK blijven we opvolgen tot wanneer de situatie veilig is. In principe begeleiden we kinderen tot ze achttien jaar zijn, bij kinderen met een mentale beperking gebeurt dat langer. Als het goed loopt, stopt onze rol. Zo niet, schakelen we de jeugdrechter in."

"Hoe beter we vanuit de hulpverlening tijdens de prenatale periode voor de ouders kunnen zorgen en hen kunnen omringen, hoe stabiel – hopelijk – de leefomgeving waarin de baby terechtkomt."

Wat is cruciaal om nog betere hulp te kunnen bieden?

"Een wettelijk kader biedt zekerheid. Nu hangt veel af van mensen die iets onveilig zien en daarmee iets doen. En als de cliënt 'nee' zegt, dan stopt het verhaal. Door een wettelijk kader kunnen we ingrijpen en de cliënt opvolgen.

We moeten ook meer inzetten op sensibilisering. Hoe kunnen we, hoe moeilijk ook – want dit is een delicaat onderwerp – toch praten over zwangerschap en ouderschap? Ook over anticonceptie moeten we praten.

Er is veel meer hulpverlening nodig gespecialiseerd in prenatale zorg. Afkickcentra voor mama's of voor zwangere vrouwen met een psychische aandoening zijn er amper.

Als we pas worden ingeschakeld na de geboorte – omdat dokters zien dat een baby aan het afkicken is of ouders niet naar hun kindje kijken – dan beginnen we al te laat. Dan moeten we ad hoc, in een crisissituatie, naar hulp zoeken. En iedereen weet dat er wachtlijsten bestaan. Als een kindje niet kan geboren worden in een veilige en stabiele situatie – waarop het recht heeft – dan lopen we achter de feiten aan. Als we preventief meer inzetten op prenatale zorg, dan kunnen we dat vermijden. Dan kunnen we tijdens de zwangerschap al trajecten in gang zetten bij bijvoorbeeld het CGG, afkickcentra ...”

In de media en bij de publieke opinie heersen vooroordelen over bijvoorbeeld vrouwen die met een verslaving kampen en zwanger zijn. Herken je dat beeld? En hoe zie je dat?

“Zo’n – zeg maar – stereotiepe verhalen bestaan zeker, maar ze vormen de minderheid. Er bestaan heel wat andere situaties, denk bijvoorbeeld aan mensen met een mentale beperking of met geweld in het gezin.

Het zijn niet altijd horrorverhalen. Meestal gaat het om ouders in moeilijke situaties, die een lastig leven hebben of hebben gehad. En bijna altijd zitten ze in een soort vicieuze cirkel. Er gebeurt iets traumatisch. Ze hebben iets meegemaakt. Ze vallen op verkeerde vrienden en komen in een foute omgeving terecht. En dan blijken ze zwanger te zijn.

Maar, wat heel opvallend is, hoe zwaar de situatie ook is, elke moeder die ik ontmoet, heeft de hoop om het beter te doen. Zeker vrouwen die trauma's hebben meegemaakt. ‘Ik ga het anders doen’, zeggen ze dan. En die hoop, die droom van ‘ik en mijn kindje’, dat is iets ongelooflijk, want daarmee kunnen we aan de slag. Dan gaan we er maximaal voor. En nee, in alle eerlijkheid, dat lukt niet altijd. Hoe beter we vanuit de hulpverlening tijdens de prenatale periode voor de ouders kunnen zorgen en hen kunnen omringen, hoe stabiel – hopelijk – de leefomgeving waarin de baby terechtkomt.”

Waarom denk je dat dit zo een delicaat onderwerp is?

“Alle discussies hierover vertrekken vooral vanuit het gegeven: ‘iedereen heeft recht op een kind’. Misschien is dat zo, maar je kan dat ook aanpassen in: ‘elk kind heeft recht op een goeie ouder’. In feite gaat het over de achterliggende vraag: waarom zetten mensen in kwetsbare situaties toch kinderen op de wereld? Waarom willen ze – ondanks de signalen om het niet te doen – toch kinderen krijgen?

Waarom voelen ze die nood?

Wie zijn wij, of wie is de samenleving om te zeggen: ‘jij mag wel een kind en jij niet’? Kan je tegen mensen met een beperking die moeilijkheden ondervinden in het dagelijks leven en geen job hebben hebben, zeggen dat ze geen kind mogen opvoeden? En zo ja, hoe zou dat afgedwongen worden? Maar de vraag wordt zelden omgekeerd gesteld. Kunnen we dat doen ten opzichte van een kind? Kunnen

we tegen een kind zeggen: ‘sorry, jouw ouders waren eigenlijk niet geschikt en daarom hebben we jou als baby moeten weghalen. En ook al wisten we dat, toch konden we niets doen?’ Ik zeg het nu heel zwart-wit, maar moeten we ons niet afvragen hoe we een beter leven voor een kind creëren? Hoe vaak gaan we dit soort situaties toestaan? Het is zo moeilijk. We bekijken deze situaties te veel vanuit het standpunt van volwassenen en te weinig of nauwelijks vanuit het kind.

En de schrijnende verhalen maken het ook delicaat. Bij sommige verhalen weet je al op voorhand dat dit fout zal lopen. Sommige kinderen worden met zo’n achterstand geboren. Met veel hulpverlening hoop je dat het goed zal lopen, maar dan nog worden sommige kinderen weggehaald van hun mama, papa of hechtingsfiguur.”

**“We roeien momenteel met de riemen die we hebben
en die bestaan de dag van vandaag veeleer uit engagementen
dan uit werkelijke financiële ondersteuning.”**

Zijn er casussen uit de afgelopen jaren die je je blijft herinneren?

“Ze blijven me allemaal bij. Zeker sinds ik zelf mama ben. Aan de ene kant stel ik me nog meer vragen zoals: hoe kan je drugs nemen als je je kindje voelt? Aan de andere kant kan ik beter met ouders praten, omdat ik weet hoe het is en hoe moeilijk het soms gaat.

Het gaat over ongebooren leven. Je weet dat die kinderen al zo’n moeilijke start maken. En het leven is al moeilijk genoeg. In sommige gezinnen kan je iets bereiken. Daar kan je de situatie stabiel maken. Die positieve verhalen blijven bij. Maar de gezinnen waar, ondanks de massale inzet van hulpverlening, op de dag van de bevalling toch een jeugdrechter moet worden gevorderd..., ook die neem ik mee.”

Tot slot, wil je nog iets vermelden?

“We moeten meer aandacht en middelen besteden aan perinatale en prenatale zorg. We roeien momenteel met de riemen die we hebben en die bestaan de dag van vandaag veeleer uit engagementen dan uit werkelijke financiële ondersteuning.

Verder moeten we inzetten op meer screening. Ik vrees dat we een grote populatie nog niet bereiken. En ik zeg niet dat bij elke ongeruste zwangerschap een begeleiding vanuit het VK nodig is, maar we moeten dingen durven benoemen. Tijdens een zwangerschap wordt bijvoorbeeld nooit standaard gevraagd of je drugs gebruikt. Toch kan de vraag stellen al genoeg zijn. En sowieso moeten we meer praten over zwangerschap en ouderschap in het algemeen. We schakelen veel beter tijdens de prenatale periode hulp in, dan later, als er al iets gebeurd is.”

5 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK in verbinding

De zes VK's en het VECK zetten actief in op heel wat partnerschappen:

- Organiseren Hulplijn 1712 ism de Centra voor Algemeen Welzijnswerk
- Uitvoeren ketenaanpak Intrafamiliaal Geweld, CO3 en Protocol Van Moed, en uitbouwen Family Justice Centra in Vlaanderen
- Partnerschappen in onder andere:
 - o Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp
 - o Eén gezin, één plan
 - o Zorggarantie uithuisplaatsing jonge kinderen
 - o Netwerken kwetsbare zwangerschappen en pre- en perinataal aanbod
 - o Platform kindermishandeling
 - o Crisismeldpunt jeugdhulp
 - o Netwerken GGZ
 - o Lid bestuur Child Focus
 - o ...

6 Nupraatikerover.be, chat voor kinderen en jongeren die slachtoffer zijn van mishandeling, verwaarlozing of seksueel geweld

Na een druk 2020 was ook 2021 een uitdagend jaar voor Nupraatikerover.be. We besloten samen met de Hulplijn 1712 een projectvoorstel in te dienen om de chat na seksueel geweld over te nemen (zie pagina 34). Na een intensieve voorbereidingsperiode gingen we in juli 2021 van start. Nupraatikerover.be biedt nu ook trajecten aan voor meerderjarige slachtoffers van seksueel geweld.

Daarnaast blijven we er natuurlijk voor kinderen en jongeren die vragen hebben over of slachtoffer zijn van mishandeling, verwaarlozing of seksueel geweld. We blijven inspanningen doen om onze doelgroep te bereiken via campagnes én samenwerkingsverbanden met andere (online) diensten. Dat resulteerde dit jaar in het **hoogste aantal oproepers** sinds de start van de chatbox. We weten echter dat er nog te veel slachtoffers onder de radar blijven, voortdurend inzetten op bekendmaking blijft dan ook noodzakelijk. Daarnaast blijven we onze hulpverlening en de kwaliteit ervan onder de loep nemen, in 2021 troffen we voorbereidingen voor de dataverzameling in functie van twee masterproeven.

Vanuit Nupraatikerover.be zijn we dankbaar voor de steun die we ontvangen vanuit verschillende hoeken zoals de VK-collega's, de hulpverleners die naar ons doorverwijzen en/of steeds klaar staan voor overleg en de andere online diensten. Samen werken we inhoudelijke thema's uit en werken we aan een softwareprogramma dat blijft evolueren om zowel voor de oproepers als beantwoorders een gebruiksvriendelijk platform te voorzien om de chatgesprekken te voeren.

Naast de subsidiepot die we vanuit het Agentschap Opgroeien ontvangen, kregen we in 2021 financiële steun van Child Focus. Mede dankzij die middelen konden we in 2021 extra openen en blijven inzetten op het voorzien van inhoud voor onze sociale media.

De samenwerking achter de schermen en steun is noodzakelijk om in drukke tijden het hoofd boven water te houden en de best mogelijke online hulpverlening te bieden.

Ilse Van Campenhout,
coördinator Nupraatikerover.be

6.1 Nupraatikerover.be in cijfers

Aantal gesprekken	2020	2021	Aantal nieuwe oproepers	2020	2021
Januari	60	62	Januari	21	42
Februari	60	98	Februari	26	67
Maart	89	90	Maart	40	55
April	123*	61	April	62	42
Mei	100	70	Mei	46	48
Juni	80	87	Juni	36	54
Juli	45	51	Juli	19	22
Augustus	36	62	Augustus	22	32
September	65	86	September	28	51
Oktober	110	74	Oktober	75	43
November	73	84	November	40	58
December	73	98	December	33	60
Totaal	914	923	Totaal	448	574

**April 2020 was een uitzonderlijk drukke maand gekoppeld aan de start van de coronamaatregelen en bijhorende campagne.*

Vanaf juli 2021 registreren we ook vragen die via mail binnen komen en geen vervolg kennen op de chat. Indien we de mails erbij tellen, komen we op **604 meldingen** via Nupraatikerover.be.

Geslacht oproepers	Aantallen	Leeftijd oproepers	Aantallen
Meisje/vrouw	84%	< 12 jaar	2%
Jongen/man	11%	12j - 13j	19%
Andere	1%	14j - 15j	28%
Onbekend	4%	16j - 17j	17%
		18j - 24j	17%
		> 25j	10%
		Onbekend	7%

Aard van de problematiek	Aantallen
Lichamelijke verwaarlozing of mishandeling	14%
Emotionele verwaarlozing of mishandeling	19%
Seksueel misbruik	35%
Risicosit/verwerking/onduidelijke probl	29%
Grensoverschrijdend gedrag door de minderjarige zelf	1%
Niet ingevuld	2%
Totaal	100%

6.2 Nupraatikerover.be in verbinding

Sinds de start van Nupraatikerover.be zijn samenwerking en afstemming met andere partners in de hulp- en dienstverlening een van onze prioriteiten. We kunnen immers pas onze gespecialiseerde hulp aanbieden indien ze de weg vinden naar de chatbox.

Partner	Dienstverlening
Onlinehulp Uitwisselingsplatform (OHUP)	Platform over onlinehulpverlening met als doel om via uitwisseling van ervaringen en thematisch bespreken van actuele vragen de kwaliteit van onlinehulpverlening van de ledenorganisaties te verbeteren, te verdiepen en te verruimen. Daarnaast worden de ontwikkelingen binnen de software, SIT, hier opgevolgd.
Awel	Doorverwijzing en inhoudelijke samenwerking. In 2021 gaf Sofie Devarwaere van Awel een vorming over chatten met verschillende leeftijdsgroepen.
CLB-ch@t	Doorverwijzing en inhoudelijke samenwerking, finaliseren van de samenwerkingsovereenkomst.
Child Focus	Child Focus ondersteunt Nupraatikerover.be in de bekendmaking van de chatbox door het delen van hun expertise. Daarnaast gaf Child Focus de chatmedewerkers een vorming rond online seksueel misbruik.
Tele-onthaal	Nupraatikerover.be gaf een webinar aan de vrijwilligers van Tele-Onthaal over <i>Omgaan met verontrusting op de chat</i> .
Watwat	Nupraatikerover.be is partner van Watwat, een informatief platform voor jongeren. We voorzien artikels rond mishandeling en seksueel geweld. Jongeren kunnen vanuit de website doorklikken naar de chatbox.
Echo-lotgenotenwerking	Gesprekken rond mogelijkheden tot samenwerking, input vanuit lotgenoten rond de website, verkennende gesprekken buddy-werking.

6.3 Inbedding chat na seksueel geweld

Met de collega's van Hulplijn 1712 gingen we een intense samenwerking aan.

In 2019 startte de Universiteit Gent-ICRH (International Centre for Reproductive Health Belgium) met het pilootproject 'Chat seksueel geweld'. Tijdens de ontwikkeling van het zorgmodel van de Zorgcentra na Seksueel Geweld werd er immers ook een chatfunctie voorzien. Toen het project afliep, werd er beslist dat de bevoegdheid door de regio's zou worden overgenomen en verkoos men deze lijn in te bedden in reeds bestaande hulplijnen. Gezien de ondertussen opgebouwde ervaring in het begeleiden van slachtoffers, omstaanders en hun naasten via het chatmedium, wensten we mee in te stappen en ons aanbod uit te breiden naar meerderjarige slachtoffers in Vlaanderen en Brussel. We gingen in overleg met de collega's van Hulplijn 1712 en dienden een projectvoorstel in waarbij 1712-chat instaat voor de eerste uitklaring van de hulpvraag, informeren, adviseren en oriënteren. Nupraatikerover.be neemt over wanneer er nood is aan een langdurig online traject. De

collega's van Hulplijn 1712 kunnen een oproeper pushen (rechtstreeks doorsturen binnen de software-omgeving), een afspraak inplannen of de oproeper informeren over ons hulpaanbod. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin keurde het voorstel goed en op 5 juli 2021 gingen we van start.

We vroegen aan de softwareontwikkelaar om de doorverwijzing nog laagdrempeliger en warmer te maken. Een samenwerking draait echter om veel meer dan enkel technische kwesties. We investeerden dan ook in het leggen van de connectie tussen de twee teams, het uitwisselen en opbouwen van expertise a.d.h.v. intervisies en het faciliteren van ad-hoc overleg tussen de medewerkers.

De inbedding zorgde voor een versterking van de middelen waardoor we het chatteam konden versterken en de openingsuren uitbreiden. Van maandag tot donderdag werd er steeds minstens een dubbelde chatlijn voorzien tussen 19u en 22u en op woensdag is Nupraatikerover.be extra open vanaf 14u tot 22u. Daarnaast worden er afspraakmomenten voorzien voor doorverwijzingen vanuit andere hulplijnen.

6.4 Bekendmakingscampagnes

- Chatmarathon

In februari 2021 hielden we een heuse chatmarathon. De chat was dagelijks geopend van 22 februari t.e.m. 4 maart. De marathon vond plaats rond de Europese Dag van het Slachtoffer. Enkele influencers maakten voor ons een post op hun sociale media kanalen om de campagne mee te ondersteunen. Q-music en Bruzz besteedden aandacht aan onze actie, en we kregen de kans om onze werking voor te stellen op de twee radiozenders. De campagne werd als succesvol geëvalueerd, er was een duidelijke toename te merken in het aantal nieuwe oproepers eind februari/begin maart.

In samenwerking met een studente grafisch ontwerp van de Artevelde Hogeschool, ontwikkelden we een campagne rond het thema emotionele mishandeling. In het kader van haar bachelorproef deed ze een vooronderzoek en werkte ze daarna een campagne met een herkenbaar beeld uit. De campagnevideo staat op onze website en de video's voor de sociale media werden in december geadverteerd. Een vervolg op die campagne zal in 2022 doorgaan.

- Sociale media

Nupraatikerover.be blijft investeren in de online aanwezigheid omdat een groot deel van de leefwereld van jongeren zich ook in de online wereld afspeelt. Aangezien we merken dat het delen van verhalen drempelverlagend werkt voor slachtoffers om zich aan te melden op de chat, zetten we hier op in.

6.5 Varia

De eerste verkennende gesprekken werden gevoerd ter voorbereiding van het opzetten van een buddywerking. Echo-lotgenotenwerking was enthousiast om mee in dat project te stappen. Via een overleg met a-buddy (chat voor en met geadopteerden) kregen we een eerste kijk op wat er noodzakelijk is om de basis te leggen voor een dergelijk project.

De voorbereidingen werden verder getroffen voor twee nieuwe masterproeven. Aan de hand van de onderzoeken *Behoeftedonderzoek bij bezoekers van de chatbox voor kindermishandeling en seksueel geweld* en *Het effect van*

protocollering op de kwaliteit van de chatgesprekken willen we een beter zicht krijgen op de verwachtingen van minderjarige oproepers en blijven we onze interne kwaliteit onder de loep nemen.

7 De Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK sensibiliseren en bevorderen een deskundige aanpak in Vlaanderen en Europa

Het VECK heeft in samenwerking met de VK's verschillende projecten en initiatieven getrokken met als doel de samenleving en partners bewust te maken van kindermishandeling en een deskundige aanpak te bevorderen.

7.1 Kindreflex in de geestelijke gezondheidszorg, Centra Algemeen Welzijnswerk, ziekenhuizen en justitiehuizen

De Kindreflex is een instrument dat bij hulpverleners voor volwassenen de alertheid voor ouderschap en veiligheid van kinderen verhoogt. De Kindreflex vertrekt vanuit de ambitie om zoveel mogelijk kansen en zorg voor iedereen te creëren en voegt er concrete handvatten aan toe, ook in situaties van onveiligheid en verontrusting.

“Hou een kind niet alleen in het hart, maar ook in het oog.
Elke kwetsbare ouder en zijn kind willen we ontmoeten en een teken geven dat
onze zorg ook daar naartoe gaat. Iedere professional toont zich daarbij een
schakel in een totale zorgketen. Ouder en kind, omringd door een netwerk dat op
elkaar beroep doet voor wie het nodig heeft.”
Peter Adriaenssens, Prof. Emeritus

De Kindreflex streeft twee doelstellingen na:

1. De Kindreflex stimuleert hulpverleners om met hun volwassen cliënten een gesprek te voeren over het thema ouderschap. Ouders krijgen de kans om in alle vrijheid over de kinderen en hun bezorgdheden te praten. Waar nodig ondersteunen hulpverleners de ouders in hun rol als moeder of vader.
2. De Kindreflex helpt hulpverleners verontrustende gezinssituaties te detecteren en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.

Het Steunpunt WVG en LUKAS KULeuven stonden in voor de wetenschappelijke onderbouwing en ontwikkeling van de Kindreflex in de GGZ (2018). Vervolgens stond het VECK in voor de uitrol ervan in de GGZ. Sindsdien zorgt de Kindreflex voor een concreet kader en handvatten voor hoe we op een effectieve manier verantwoordelijkheid kunnen opnemen bij verontrusting en kindermishandeling.

Sinds 2020 maakt de Vlaamse overheid opnieuw middelen vrij om de Kindreflex verder uit te rollen in de GGZ voor volwassenen en te verbreden naar de CAW's, ziekenhuizen en Vlaamse justitiehuizen.

Verhalen, getuigenissen, goede praktijken en andere informatie: www.kindreflex.be

Realisaties:

- Focusgroepen in de CAW's en de Vlaamse Justitiehuizen om de Kindreflex goed af te stemmen op de sectoren
- Online bevraging bij medewerkers van de CAW's en de Vlaamse Justitiehuizen: 482 respondenten
- Nieuwe tools, verhalen, getuigenissen en goede praktijken gebundeld op website
- Twee online infomomenten georganiseerd voor in totaal 862 praktijkwerkers en middenkader waarbij sprekers uit het werkveld en specialisten uit de sector hun licht lieten schijnen op de Kindreflex:
 - o CAW en GGZ: 585 deelnemers
 - o Vlaamse Justitiehuizen: 277 deelnemers
- Online basisopleiding met vragenrondes per sector aangeboden aan de GGZ, CAW en de justitiehuizen voor in totaal 1.733 deelnemers:
 - o CAW: 566 medewerkers bekeken de online basisopleiding
 - o GGZ: 599 medewerkers bekeken de online basisopleiding
 - o Vlaamse Justitiehuizen: 568 justitieassistenten namen deel aan de basisopleiding met vragenrondes
- Start van workshops Kindreflex voor CAW, GGZ en Vlaamse Justitiehuizen
- Voorbereidend traject met Vlaamse ziekenhuizen voor de uitwerking van de Kindreflex op de diensten voor spoedgevallen

7.2 Jeugdwerk en verontrusting

In de zomer van 2021 ging het VECK op basis van een projectsubsidie van de Vlaamse overheid. van start met een nieuw project *Jeugdwerk en verontrusting*. We willen het jeugdwerk in al zijn verscheidenheid versterken in het opmerken van en omgaan met situaties van verontrusting waardoor kinderen en jongeren zich gesteund voelen en beschermd worden.

Sinds 2021 streven we verschillende doelen na:

1. Ontwikkel- en ondersteuningstraject van, met en voor het Vlaamse jeugdwerk
2. Geactualiseerd handelingskader binnen het jeugdwerk
3. Nieuw ondersteunend materiaal ontwikkeld
4. Goede praktijken beschikbaar gesteld
5. Vorming en intervisie opgezet voor vrijwilligers en professionele jeugdwerkers, vanuit samenwerking met jeugdhulp
6. Verduurzaming van de gerealiseerde resultaten, mede door initiëren van lokale samenwerking tussen jeugdwerk en jeugdhulp
7. Evaluatie en monitoring van de resultaten

In 2021 hebben we vooral ingezet op de goede opstart van het project, de aanwerving van een projectcoördinator en de voorbereidende activiteiten voor de verschillende doelen.

7.3 Kinderopvang: projecten verontrusting in de thuissituatie en samenwerking met Agentschap Opgroeien na incidenten in de kinderopvang

7.3.1 Project verontrusting in de thuissituatie

In 2018-2019 gaf het VECK, op vraag van het Agentschap Opgroeien, een train the trainee- vorming aan trainers uit de kinderopvang. Het doel was om trainers op te leiden, die op hun beurt mensen uit de kinderopvangsector kunnen vormen in het detecteren en aanpakken van signalen van verontrusting in de thuissituatie van jonge kinderen.

Na afloop hebben we op regelmatige basis intervisies aangeboden aan de trainers die aan de slag zijn in het kinderopvanglandschap. Sinds de vorming heeft de VVSG gevraagd om vanuit het VECK en de VK's deel uit te maken van het permanente vormingsaanbod in *Diverscity* onder de titel *Verontrusting in de thuissituatie: wat nu?!*.

Vanuit UCLL loopt *ECLIPS*, een onderzoeksproject rond het aanbieden van traumasensitieve zorg in de kinderopvang. De onderzoekers hebben gevraagd om vanuit het VECK deel uit te maken van de stuurgroep en het *living lab* om onze kennis en ervaring rond verontrusting/ kindermishandeling/trauma en kinderopvang te delen.

7.3.2 Project samenwerking met Agentschap Opgroeien na incidenten in de kinderopvang

Na aanhoudende signalen dat er gevaarsituaties gebeuren in de kinderopvang, hebben we samen met het Agentschap Opgroeien toegewerkt naar een samenwerking om vanuit het VECK een adviserend aanbod uit te werken in het kader van hun handhavingsbeleid. We hebben een multidisciplinair VECK-team samengesteld vanuit de verschillende VK's en hebben ondertussen de eerste stappen in de experimentele samenwerking gezet bij vier kinderopvanginitiatieven.

7.4 Handle with Care

Hoe kan een leerkracht weten dat een leerling intra-familiaal geweld heeft meegemaakt? En hoe kan die weten wat die leerling de volgende dag nodig heeft op school? Vlaanderen heeft nood aan een betere werkwijze om kinderen die thuis geweld meemaken en waarbij de politie over de vloer kwam, de eerstvolgende schooldag steun te bieden op school.

We inspireren ons daarvoor op de goede praktijk *Handle with Care* die op dit moment is uitgerold in verschillende landen zoals Engeland, de Verenigde Staten en Nederland.

In opdracht van minister Zuhair Demir en het Agentschap Justitie en Handhaving zijn we in 2021 gestart met dat project. Het doel is om kinderen en jongeren betere steun te bieden na geweld en om zo bij te dragen aan het vergroten van hun veerkracht.

In Vlaanderen werden de eerste stappen met *Handle with Care* reeds eerder gezet op initiatief van PANGG 0-18, het netwerk geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren in de provincie Antwerpen. Ze trachten een proeftuin in Mechelen op te zetten met het oog op het maken van de vertaalslag van het programma naar een Vlaamse context.

Het VECK nam dat project op, voortbouwend op de eerder ontwikkelingen, en streeft naar een pilootfase waarin *Handle with Care* operationeel kan worden getest en geëvalueerd.

7.5 Overige

We werkten mee aan verschillende initiatieven die de aanpak van kindermishandeling bevorderen:

- Afvaardiging in de Onafhankelijke Onderzoekscommissie Grensoverschrijdend Gedrag in de Gymnastiek
- Belgische vertegenwoordiging in de werkgroep On responses to violence against children van de Europese Raad
- Kernlid van het Platform Kindermishandeling en trekker van de Werkgroep Meldcode Kindermishandeling
- Deelname Platform seksueel grensoverschrijdend gedrag

8 De Vertrouwenscentra en het VECK pionieren met ervaringsdeskundigheid kindermishandeling via Echo-lotgenotenwerking

Echo-lotgenotenwerking is een werking door en voor overlevers van kindermishandeling. In maart 2021 ging de Echo-Lotgenotenwerking online als project van het VECK. Sindsdien organiseren ze wekelijks lotgenotencontacten, zowel online als fysiek (in Antwerpen). Dat zijn open groepsmomenten waar lotgenoten samenkomen en over thema's, sporen en herstel spreken. Herkenning vormt de basis.

“Weet je, denk je of twijfel je dat je bent mishandeld? Je bent welkom!
Bij Echo-lotgenotenwerking vergelijken we niet.”

Daarnaast zet Echo-lotgenotenwerking in op ervaringsdeskundigheid. De expertise van de lotgenoten is waardevol en vormt mee een

speler in de kennis die we rond kindermishandeling hebben/verzamelen/onderzoeken. Dat uitte zich concreet in deelname aan de Werkgroep Participatie, een interview op de VK-studiedag over trauma en een lezing tijdens het congres ‘Kind In Beeld’ van het VK Brussel. Ten slotte sensibiliseert Echo-lotgenotenwerking mee over kindermishandeling en de sporen die het nalaat. Het taboe word onderbroken.

“Zo fijn dat ik hier echt gewoon mezelf mag zijn
en ik me voor niets moet verantwoorden.”
Feedback van een lotgenoot na een bijeenkomst

In 2021 werd een website en een campagnevideo gelanceerd: www.echo-lotgenotenwerking.be

De website kreeg al meer dan 2.000 individuele bezoekers.

In 2021 bereikten we ook 60 leden/lotgenoten.

9 Over ons

9.1 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling West-Vlaanderen

Blankenbergsesteenweg 112, 8000 Brugge (hoofdzetel)

Doorniksewijk 80, 8500 Kortrijk (regiohuis Kortrijk)

050 34 57 57

info@vertrouwenscentrumwvl.be

9.1.1 Team

Personeelslid	Functie
An Casteleyn	Maatschappelijk werker
Anke De Volder	Psycholoog
Deborah De Mey	Vertrouwensarts
Elisabeth Santy	Administratief medewerker
Elke Lefebvre	Maatschappelijk werker (in dienst 14/06/2021)
Eva Timmerman	Maatschappelijk werker
Fien Calcoen	Psycholoog
Floor Meersdom	Maatschappelijk werker
Gaëlle Vanhee	Psycholoog
Goedele Van Hooreweder	Gezinswetenschapper
Ina Sarazyn	Logistiek medewerker
Jan De Keyser	Psycholoog
Jolien De Vos	Sociaal-cultureel werker
Lies Deryckere	Maatschappelijk werker (uit dienst sinds 28/02/2021)
Liesbet Tijsebaert	Orthopedagoog (uit dienst 15/09/2021)
Liesbeth Lanszweert	Psychologisch consultant (in dienst 1/07/2021)
Lindsey Desloover	Maatschappelijk werker
Lore Deceuninck	Psycholoog (in dienst 18/10/2021)
Lynn-Marie Lambrecht	Psychologisch consultant
Maarten Verherstraeten	Directeur, kinderpsycholoog
Nathalie Ketels	Maatschappelijk werker
Valérie Van den Steen	Maatschappelijk werker

9.1.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Balcaen K.	Kantoorhouder ING (Bestuur en AV)
Berkers M.	Gepensioneerd – secretaris (Bestuur en AV)
Bonte R.	Gepensioneerd (Bestuur en AV)
Bruneel J.	Gepensioneerd (Bestuur en AV)
Carlier J.G.	Arts - Seksuoloog – psychotherapeut – voorzitter (Bestuur en AV)
Debrabander L.	Advocaat (Bestuur en AV)
Desmet T.	Directeur CVO (Bestuur en AV)
De Koninck K.	Psycho-pedagogisch consulent vrij CLB Tielt (AV)
Jeuris L.	Juridisch adviseur Liantis (Bestuur en AV)
Rosseel A.	Zaakvoerder INSURO Roeselare – penningmeester (Bestuur en AV)
Steeemans L.	Gepensioneerd (AV)
Steeverlynck C.	Inspecteur Vlaamse Gemeenschap - ondervoorzitter (Bestuur en AV)

9.2 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Oost-Vlaanderen

Brugsesteenweg 274A, 9000 Gent

09 216 73 30

info@vkgent.be

9.2.1 Team

Personeelslid	Functie
Steffi Badisco	Maatschappelijk werker
Katrien Bekaert	Psychologe
Bieke Berth	orthopedagoge
Kristel Bovijn	Maatschappelijk werker
Sarah Cornelis	Psychologe
Jessica Cornelis	Secretariaat
Ann De Reu	Maatschappelijk werker
Joris De Wispelaere	Psycholoog
Joy Eeman	Directie
Jan Geeroms	Maatschappelijk werker
Fabiola Godu	Secretariaat
Kimberly Hofman	orthopedagoge
Kristel Kluppels	Vertrouwensarts
Régine Martein	Psychologe
Emma Paepe	Psychologe
Ilse Persijn	Maatschappelijk werker
Beth Van Rompuy	Bachelor in de Toegepaste Psychologie
Ellen Vanassche	Maatschappelijk werker
Hannah Vandermeulen	Psychologe
Kelly Vandewiele	Maatschappelijk werker
Lieselotte Willems	Criminologe

9.2.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Brijs L.	AV
De Vos N.	Bestuur en AV
De Vreese L.	Bestuur en AV
D'Oosterlinck P.	Bestuur en AV
Geirlandt R.	AV
Maes J.	Bestuur en AV
Meyvaert M.	Bestuur en AV
Opstaele R.	voorzitter - gedelegeerd bestuurder en AV
Pataer P.	Bestuur en AV
Remy D.	Bestuur en AV
Dr. Schoentjes E.	Bestuur en AV
Van Den Bossche, P.	AV
Van Gysegem L.	Bestuur en AV
Van Hove J.	AV
Vermeylen L.	AV
Vindevoghel M.	AV

9.3 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Antwerpen

Prof. Claraplein 1, 2018 Antwerpen (locatie Antwerpen)
Maurits Sabbestraat 119, 2800 Mechelen (locatie Mechelen)
Koningin Astridlaan 54, 2300 Turnhout (locatie Turnhout)
03 230 41 90
info@vkantwerpen.be

9.3.1 Team

Personeelslid	Functie
Tessa Neri (A)	Algemeen directeur
Inge Vanderstraete	Medisch directeur/kinderpsychiater
Bart Weustenraad	Maatschappelijk werker/coördinator
Vicci Aerts	Maatschappelijk werker/hulpverlener
Philippe Verlinden	Bachelor in de orthopedagogie
Eline Simons	Systeemtheoretisch psychotherapeut/hulpverlener
Tine Destoop	Criminologe/hulpverlener
Kirsten De Rijcke	Bachelor in de toegepaste psychologie/hulpverlener
Nancy Reynders	Klinisch psychologe/hulpverlener
Vicky Reynaerts	Kinderpsychologe
Kimberley Spiessens	Kinderpsychologe
Julie Goessens	Kinderpsychologe
Laura Quintiens	Kinderpsychologe
Kaat Poels	Criminologe/hulpverlener
Kathie Matthyssen	Onthaal en secretariaat
An Peeters	Onthaal en secretariaat
Geert Demaegt	Onthaal en secretariaat
Mendy Peeters	Onthaal en secretariaat
Bé Coeck	Onthaal en secretariaat
Stien Cleeren (M)	Maatschappelijk werker/hulpverlener
Anita Croes	Bachelor in de sociale readaptatiewetenschappen

Kelly de Saeger	Bachelor in de orthopedagogie/coördinator
Tinne Huybrechts	Maatschappelijk werker/hulpverlener
Barbara Van Buggenhout	Maatschappelijk werker/Hulpverlener
Emma Dillen	Master in de seksuologie/ Hulpverlener
Leen De Jong	Maatschappelijk werker/ Hulpverlener
Sofie Claes (T)	Coördinator/ maatschappelijk werker
Lien Bervoets	Bachelor in de orthopedagogie
Annelien Boelen	Master in de klinische psychologie
Lore Dierckx	Bachelor in de orthopedagogie
Ilka Sweere	Kinderpsychologe
Evelien Verheyen	Master in de psychologie

9.3.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Vera Celis	Vzw Kind in Nood Kempen
Veerle Van Den Bossche	VZW Steuncomité Vertrouwenscentrum antenne Mechelen
Prof. Dr. Paul Van Royen	VZW VK Antwerpen voorzitter bestuur en av
Tessa Neri	Bestuur en AV
Dr. I. Vanderstraete	Bestuur en AV)
Dhr. P. Van Gorp	Bestuur en AV
Dhr. W. De Smet	Bestuur en AV
Mevr. A. Esch	Bestuur en AV
Dr. K. Norga	Bestuur en AV
Dhr. F. Swennen	Bestuur en AV
Mevr. F. Van Zundert	Bestuur
Mevr. J. Wellens	Bestuur
Mevr. Veerle Van Den Bossche	Bestuur en AV
Dhr. C. Paulus	AV

9.4 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Vlaams-Brabant

Justus Lipsiusstraat 71 (3de verdieping), 3000 Leuven (hoofdzetel)

Welzijns-campus Nieuwenbos, Bosstraat 84, 1702 Groot-Bijgaarden (locatie Groot-Bijgaarden)

016 30 17 30

info@vkvlaamsbrabant.be

9.4.1 Team

Personeelslid	Functie
Agnésia Vaes	Orthopedagoge
Anke Dillen	Orthopedagoge
Ann Crabbé	Administratief medewerkster
Annelore Abts	Criminologe (sinds mei 2021)
Astrid Du Four	Maatschappelijk werkster
Astrid Lauwereins	Psychologe (sinds juli 2021)
Bart Vanbeckevoort	Orthopedagoog
Carla Ivens	Orthopedagoge
Elisa Van Dijck	Maatschappelijk werkster (oktober-december 2021)
Ellen Vanderelst	Antropologe
Dr. Helene Van Assche	Kinderpsychiater
Ilke De Vos	Orthopedagoge
Iris Roelens	Administratief medewerkster
Dr. Jaan Toelen	Kinderarts
Joika Goffin	Criminologe (mei-oktober 2021)
Karen Vermant	Maatschappelijk werkster (tot april 2021)
Kristof Desair	Directeur
Kristof Lisson	Psychiatrisch verpleegkundige
Monique Lemmens	Administratief medewerkster
Patsy Verhaert	Maatschappelijk werkster
Sara Diels	Klinisch psychologe
Sofie Snoeck	Klinisch psychologe

9.4.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Prof. Dr. Buysse G.	Medisch Diensthoofd Kindergeneeskunde UZ Leuven
Charlier M.	Verantwoordelijke Financiële Dienst UZ Leuven - Verantwoordelijke boekhouding
Prof. Dr. Casteels K.	Arts Kindergeneeskunde UZ Leuven
Desair K.	Directeur
Dillen A.	Hoogleraar Faculteit Theologie en Religiewetenschappen KU Leuven
Mathieu C.	Algemeen secretaris
Tambeur W.	Klinisch Directeur Vrouw en Kind UZ Leuven
Vael M.	Directeur Personeelsbeleid UZ Leuven - Voorzitter Raad van Bestuur

9.5 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel

Saintelettesquare 17, 1000 Brussel

02 669 40 50

info@vkbrussel.be

9.5.1 Team

Personeelslid	Functie
Anja Ringoot	Secretariaat/onthaal, tot augustus 2021
Eden Venneman	Maatschappelijk werker
Erik Van Dooren	Directeur
Evi Verdoodt	Psycholoog
Gerlinde Werdefroy	Psycholoog, sedert augustus 2021
Goedeke Keymolen	Maatschappelijk werker
Hafida Hadad	Secretariaat/onthaal, sedert augustus 2021
Ilse Van Campenhout	Psycholoog
Johan Deneyer	Secretariaat/onthaal
Johan Galle	Maatschappelijk assistent, tot oktober 2021
Karolien De Ruyck	Psycholoog
Karolien François	Orthopedagoog
Katleen Junius	Maatschappelijk werker, sedert april 2021
Kayla Depestel	Psycholoog
Matthijs Waumans	Psycholoog
Stefanie De Meyer	Psycholoog
Vigdis Vanbeselaere	Vertrouwensarts
Yasmina El Amrani	Psycholoog
Zahra Lammens	Psycholoog, sedert september 2021

9.5.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Mevr. Delmal K.	Bestuur en AV
Mevr. Minner M.	Bestuur en AV
Mevr. Pellens L.	Bestuur en AV

Dhr. Sans F.	Penningmeester (bestuur en AV)
Dr. Schots J.	Ondervoorzitter (bestuur en AV)
Prof. Dr. Schotte C.	Secretaris (bestuur en AV)
Prof. Dr. Van Holen F.	Bestuur en AV
Prof. Dr. Vandenplas Y.	Voorzitter (bestuur en AV)

9.6 Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Limburg

Welzijns-campus 19/3, 3600 Genk

011 27 46 72

info@vklimburg.be

9.6.1 Team

Personeelslid	Functie
Ann Moniquet	Pedagoog (in dienst vanaf 25/10/2021)
Carolien Claes	Maatschappelijk werker
Christa Morren	Maatschappelijk werker
Christel Van Hove	Administratief medewerker
Daniëlle Budo	Maatschappelijk werker (uit dienst: 03/09/2021)
Eline Winters	Maatschappelijk werker
Evelien Mathijs	Bachelor orthopedagogie
Jana Goossens	Sociaal verpleegkundige
Dr. Marleen Petermans	Vertrouwensarts
Jolien Meysen	Maatschappelijk werker (interim vanaf 6/9/2021)
Katrien Van Loon	Directeur
Katty Vankerom	Onthaalmedewerker (tijdelijk: 20/09/21 – 31/12/21)
Lies Gelders	Pedagoog
Maxime Vissers	Pedagoog
Miete Jacobs	Maatschappelijk werker
Saskia Holsteys	Ondersteunend medewerker
Sigrid Bongaerts	Maatschappelijk werker (uit dienst: 31/12/2021)
Stefanie Deberdt	Teamcoördinator/ psycholoog
Zoë Somers	Psycholoog

9.6.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Aerssens P.	Bestuur en AV
Berx E.	Bestuur en AV
Bosmans K.	Bestuur en AV
Ceunen G.	AV
Cuppens M.	AV
Geebelen J.	Bestuur en AV
Gommers J.	Bestuur en AV
Meertens B.	Bestuur en AV
Smeets L.	Bestuur en AV
Steenackers M.	Bestuur en AV
Tuerlinckx M.	AV
Ulburghs L.	AV
Van Den Broeck J.	Bestuur en AV
Vandeput H.	Bestuur en AV
Van Ende L.	Bestuur en AV
Vanweert I.	AV
Vermassen A.	Bestuur en AV

9.7 Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling

Saintelettesquare 17, 1000 Brussel
0493 81 02 87
info@expertisecentrumkindermishandeling.be

9.7.1 Team

Personeelslid	Functie
Tim Stroobants	Directeur
Annemie Simkens	Beleidsmedewerker
Liv Leeman	Coördinator Kindreflex
Karolien François	Projectmedewerker Kindreflex justitiehuizen
Anna Defossez	Coördinator Echo-lotgenotenwerking en project Jeugdwerk en verontrusting
Fee Verspecht	Coördinator project Jeugdwerk en verontrusting (t.e.m. december 2021)
Meredith Van Overloop	Vrijwillig coördinator lotgenotencontact Echo-lotgenotenwerking
Melissa Verbeek	Vrijwillig coördinator ervaringsdeskundigheid Echo-lotgenotenwerking
Inge Desmedt	Vrijwillig coördinator communicatie Echo-lotgenotenwerking
Ann De Baets	Vrijwillig office-manager Echo-lotgenotenwerking

9.7.2 Bestuur en Algemene Vergadering

Lid	Bestuur en AV
Erik Van Dooren	Bestuur en AV, voorzitter
Kristof Desair	Bestuur en AV
Tessa Neri	Bestuur en AV
Joy Eeman	Bestuur en AV
Katrien Van Loon	Bestuur en AV
Maarten Verherstraeten	Bestuur en AV
Paul Van Royen	AV
Yvan Vandeplas	AV

Jos Geebelen	AV
Raphaël Opstaele	AV
Marianne Vael	AV
Jan Carlier	AV
Bea Meertens	AV
Raphaël Opstaele	AV
Carine Steverlinck	AV
Frederik Swennen	AV
Frank Van Holen	AV

VLAAMS EXPERTISECENTRUM
KINDERMISHANDELING VECK

VERTROUWENSCENTRUM
KINDERMISHANDELING